सर्वदा स्थापनं बुद्धेः शुद्धे ब्रह्मणि सर्वदा ।
तत्समाधानमित्युक्तं न तु चित्तस्य लालनम् ॥ २६

sarvadā sthāpanaṁ buddheḥ
śuddhe brahmaṇi sarvadā
tat samādhānam ityuktaṁ
na tu cittasya lālanam

अहंकारादिदेहान्तान् बन्धानज्ञानकल्पितान् ।
स्वस्वरूपावबोधेन मोक्तुमिच्छा मुमुक्षुता ॥ २७ ॥

ahaṅkārādi-dehāntān
bandhān ajñāna-kalpitān
sva-svarūpāvabodhena
moktum icchā mumukṣutā

उक्तसाधनसंपन्नस्तत्त्वजिज्ञासुरात्मनः ।
उपसीदेद् गुरुं प्राज्ञं यस्माद्बन्धविमोक्षणम् ॥ ३२

ukta-sādhana-sampannas
tattva-jijñāsur ātmanaḥ
upasīded guruṁ prājñaṁ
yasmād bandha-vimokṣaṇam

श्रोत्रियोऽवृजिनोऽकामहतो यो ब्रह्मवित्तमः ।
ब्रह्मण्युपरतः शान्तो निरिन्धन इवानलः ।
अहेतुकदयासिन्धुर्बन्धुरानमतां सताम् ॥ ३३ ॥

śrotriyo 'vṛjino 'kāma-hato yo brahmavit-tamaḥ
brahmaṇy uparataḥ śānto nirindhana ivānalaḥ
ahetuka-dayā-sindhur bandhur ānamatāṁ satām

तमाराध्य गुरुं भक्त्या प्रह्वप्रश्रयसेवनैः ।
प्रसन्नं तमनुप्राप्य पृच्छेज्ज्ञातव्यमात्मनः ॥ ३४ ॥

tam ārādhya guruṁ bhaktyā
prahva-praśraya-sevanaiḥ
prasannaṁ tam anuprāpya
pṛcchej jñātavyam ātmanaḥ

दुर्वारसंसारदवाग्नितप्तं
दोधूयमानं दुरदृष्टवातैः ।
भीतं प्रपन्नं परिपाहि मृत्योः
शरण्यमन्यद्यदहं न जाने ॥ ३६ ॥

durvāra-saṁsāra-davāgni-taptaṁ
dodhūyamānaṁ duradṛṣṭa-vātaiḥ
bhītaṁ prapannaṁ paripāhi mṛtyoḥ
śaraṇyam anyad yad ahaṁ na jāne

शान्ता महान्तो निवसन्ति सन्तो
वसन्तवल्लोकहितं चरन्तः ।
तीर्णाः स्वयं भीमभवार्णवं जनान्
अहेतुनान्यानपि तारयन्तः ॥ ३७ ॥

śāntā mahānto nivasanti santo
vasantaval loka-hitaṁ carantaḥ
tīrṇāḥ svayaṁ bhīma-bhavārṇavaṁ janān
ahetunānyān api tārayantaḥ

मा भैष्ट विद्वंस्तव नास्त्यपायः
संसारसिन्धोस्तरणेऽस्त्युपायः ।
येनैव याता यतयोऽस्य पारं
तमेव मार्गं तव निर्दिशामि ॥ ४३ ॥

mā bhaiṣṭa vidvaṁs tava nāstyapāyaḥ
saṁsāra-sindhos taraṇe' styupāyaḥ |
yenaiva yātā yatayo 'sya pāraṁ
tam eva mārgaṁ tava nirdiśāmi

अज्ञानयोगात्परमात्मनस्तव
ह्यनात्मबन्धस्तत एव संसृतिः ।
तयोर्विवेकोदितबोधवह्निः
अज्ञानकार्यं प्रदहेत्समूलम् ॥ ४७ ॥

ajñāna-yogāt param-ātmanas tava
hy anātma-bandhas tata eva saṁsṛtiḥ
tayor vivekodita-bodhavahniḥ
ajñāna-kāryaṁ pradahet samūlam

को नाम बन्धः कथमेष आगतः
कथं प्रतिष्ठास्य कथं विमोक्षः ।
कोऽसावनात्मा परमः क आत्मा
तयोर्विवेकः कथमेतदुच्यताम् ॥ ४९ ॥

ko nāma bandhaḥ katham eṣa āgataḥ
kathaṁ pratiṣṭhāsya kathaṁ vimokṣaḥ
ko 'sāv anātmā paramaḥ ka ātmā
tayor vivekaḥ katham etad ucyatām

यद्बोद्धव्यं तवेदानीमात्मानात्मविवेचनम् ।
तदुच्यते मया सम्यक् श्रुत्वात्मन्यवधारय ॥ ७१ ॥

yad boddhavyaṁ tavedānīm
ātmānātma-vivecanam
tad ucyate mayā samyak
śrutvātmany avadhāraya

पञ्चीकृतेभ्यो भूतेभ्यः स्थूलेभ्यः पूर्वकर्मणा ।
समुत्पन्नमिदं स्थूलं भोगायतनमात्मनः ।
अवस्था जागरस्तस्य स्थूलार्थानुभवो यतः ॥ ८८ ॥

pañcī-kṛtebhyo bhūtebhyaḥ
sthūlebhyaḥ pūrva-karmaṇā
samutpannam idaṁ sthūlaṁ
bhogāyatanam ātmanaḥ
avasthā jāgaras tasya
sthūlārthānubhavo yataḥ

वागादि पञ्च श्रवणादि पञ्च
प्राणादि पञ्चाभ्रमुखानि पञ्च ।
बुद्ध्याद्यविद्यापि च कामकर्मणी
पुर्यष्टकं सूक्ष्मशरीरमाहुः ॥ ९६ ॥

vāgādi pañca śravaṇādi pañca
prāṇādi pañcābhra-mukhāni pañca
buddhyādy avidyāpi ca kāma-karmaṇī
puryaṣṭakaṁ sūkṣma-śarīram āhuḥ

इदं शरीरं शृणु सूक्ष्मसंज्ञितं
लिङ्गं त्वपञ्चीकृतभूतसम्भवम् ।
सवासनं कर्मफलानुभावकं
स्वाज्ञानतोऽनादिरुपाधिरात्मनः ॥ ९७ ॥

idaṁ śarīraṁ śṛṇu sūkṣma-sañjñitaṁ
liṅgaṁ tvapañcīkṛta-bhūta-sambhavam
savāsanaṁ karma-phalānubhāvakaṁ
svājñānato 'nādir upādhir ātmanaḥ

स्वप्नो भवत्यस्य विभक्त्यवस्था
स्वमात्रशेषेण विभाति यत्र ॥ ९८ ॥

svapno bhavaty asya vibhakty avasthā
svamātra-śeṣeṇa vibhāti yatra

सर्वव्यापृतिकरणं लिङ्गमिदं स्याच्चिदात्मनः पुंसः ।
वास्यादिकमिव तक्ष्णस्तेनैवात्मा भवत्यसङ्गोऽयम्
॥ १०० ॥

sarva-vyāpṛti-karaṇaṁ liṅgam idaṁ
syāc cid-ātmanaḥ puṁsaḥ
vāsyādikam iva takṣṇas
tenaivātmā bhavaty asaṅgo 'yam

अव्यक्तनाम्नी परमेशशक्तिः
अनाद्यविद्या त्रिगुणात्मिका परा ।
कार्यानुमेया सुधियैव माया
यया जगत्सर्वमिदं प्रसूयते ॥ १०८ ॥

avyakta-nāmnī parameśa-śaktiḥ
anādy-avidyā triguṇātmikā parā
kāryānumeyā sudhiyaiva māyā
yayā jagat sarvam idaṁ prasūyate

सन्नाप्यसन्नाप्युभयात्मिका नो
भिन्नाप्यभिन्नाप्युभयात्मिका नो ।
साङ्गाप्यनङ्गा ह्युभयात्मिका नो
महाद्भुताऽनिर्वचनीयरूपा ॥ १०९ ॥

sann āpyasan nāpy ubhayātmikā no
bhinnāpy abhinnāpy ubhayātmikā no |
sāṅgāpy anaṅgā hyubhayātmikā no
mahādbhutā 'nirvacanīya-rūpā

अव्यक्तमेतत्त्रिगुणैर्निरुक्तं
तत्कारणं नाम शरीरमात्मनः ।
सुषुप्तिरेतस्य विभक्त्यवस्था
प्रलीनसर्वेन्द्रियबुद्धिवृत्तिः ॥ १२० ॥

avyaktam etat triguṇair niruktaṁ
tat-kāraṇaṁ nāma śarīram ātmanaḥ
suṣuptir etasya vibhakty-avasthā
pralīna-sarvendriya-buddhi-vṛttiḥ